

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΟΠΕΡΑ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Christoph Willibald Gluck

Μία παραγωγή του
Ολύμπια, Δημοτικό
Μουσικό Θέατρο
«Μαρία Κάλλας»

Παλλάβ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Olivier Descotes

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΟΠΕΡΑ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Christoph Willibald Gluck

Παράδ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ

ΟΠΕΡΑ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Christoph Willibald Gluck

Το λιμπρέτο του Nicholas-François Guillard βασίζεται

στην ομώνυμη τραγωδία του Ευριπίδη.

Πρώτη παρουσίαση: Παρίσι, 18 Μαΐου 1779

Μουσική διεύθυνση:
Γιώργος Πέτρου
Σκηνοθεσία:
Θάνος
Παπακωνσταντίνου

Σκηνικά / Κοστούμια:
Νίκη Ψυχογιού

Σχεδιασμός κίνησης:
Νάντη Γώγουλου

Σχεδιασμός φωτισμών:
Χριστίνα Θανάσουλα

Διδασκαλία χορωδίας:
Σταύρος Μπερής

Βοηθός μασέτρος:
Νίκος Λαάρης

Βοηθός σκηνοθέτης:
Κωνσταντίνα Ψωμά

Μουσική προετοιμασία:
Δημήτρης Γιάκας

Βοηθός σκηνογράφου-
ενδυματολόγου:
Σοφία Μπαμπανιώτη

Ιφιγένεια:
Σούλα Παρασίδη
Ορέστης:
Philippe-Nicolas Martin

Πυλάδης:
Juan Francisco Gatell
Θόας:
Γιάννης Σελητσανιώτης

Άρτεμις / Πρώτη Ιέρεια:
Maria Novella Malfatti
Μία Ελληνίδα /
Δεύτερη Ιέρεια:
Χρυσάνθη Σπιτάδη

Ένας Σκύθης /
Ένας Λειτουργός:
Florent Leroux-Roche

Εθνική Συμφωνική
Ορχήστρα της ΕΡΤ
& Χορωδία Δήμου
Αθηναίων

Με την συμμετοχή
σπουδαστών της Κρατικής
Σχολής Ορχηστικής Τέχνης
(ΚΣΟΤ)

*Μεταξύ της δεύτερης
και της τρίτης πράξης
μεσολαβεί διάλειμμα.*

ΚΣΟΤ

GREEK NATIONAL
SCHOOL OF DANCE

ΣΥΝΟΨΗ

Τα πλοία του στόλου των Αχαιών μένουν καθηλωμένα στο λιμάνι της Αυλίδας, καθώς οι άνεμοι δεν ευνοούν τον απόπλου για την Τροία· προκειμένου να πνεύσουν ούριοι άνεμοι, η θεά Άρτεμις ζητά από τον Αγαμέμνονα, τον επικεφαλής της εκστρατείας, να θυσιάσει στον βωμό της τη μικρότερη κόρη του, Ιφιγένεια, κι εκείνος υπακούει στον χρησμό. Στην ομώνυμη τραγωδία του Ευριπίδη, στην οποία βασίζεται το λιμπρέτο της όπερας, η Άρτεμις σώζει την Ιφιγένεια την τελευταία στιγμή και τη μεταφέρει στη χώρα των Ταύρων, στη μακρινή Σκυθία. Εκεί, η Ιφιγένεια υπηρετεί τη θεά ως ιέρεια στον ναό της, ενώ οι δικοί της τη θεωρούν νεκρή.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Καταιγίδα ξεσπά στην Ταυρίδα· στον ναό της Αρτέμιδας, οι ιέρειες και η Ιφιγένεια ικετεύουν τους θεούς να τις προστατεύσουν, τόσο από την οργή της φύσης, όσο και από την ταραχή που μαίνεται μέσα τους. Η Ιφιγένεια εκμυστηρεύεται το όνειρό της: είδε στον ύπνο της ότι η Κλυταιμνήστρα, η μητέρα της, σκότωσε τον πατέρα της. Ο Ορέστης εκδικήθηκε τον φόνο του Αγαμέμνονα φονεύοντας την Κλυταιμνήστρα. Τέλος, είδε τον εαυτό της να σηκώνει το μαχαίρι της θυσίας ενάντια στον αγαπημένο της αδελφό, Ορέστη. Αναστατωμένη, η Ιφιγένεια εκλιπαρεί τη θεά να δώσει τέλος στη ζωή της, παρά τις παραινέσεις από τις άλλες ιέρειες να μην εγκαταλείπει την ελπίδα ότι μια μέρα θα ξαναδεί τον Ορέστη. Ο Θόας, βασιλιάς των Σκυθών, φοβούμενος τους οιωνούς που προφητεύουν ότι θα χάσει τον θρόνο του, θανατώνει κάθε ξένο που πατά το πόδι του στη χώρα. Οι στρατιώτες του έρχονται για να

ανακοινώσουν τη σύλληψη δύο Ελλήνων που το καράβι τους ξεβράστηκε στην ακτή. Ο Θόας διατάζει την Ιφιγένεια να θυσιάσει τους αιχμαλώτους στον βωμό. Εμφανίζονται οι δύο νέοι: ο ένας μοιάζει να έχει χάσει τα λογικά του, κατατρεγμένος από βαριά κρίματα, ο άλλος αφηφά τον Θόα. Οι Σκύθες, διψώντας για αίμα, τους οδηγούν στη φυλακή.

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Οι ξένοι δεν είναι άλλοι από τον Ορέστη και τον πιστό του φίλο, Πυλάδη. Στη φυλακή, ο Ορέστης αισθάνεται υπεύθυνος για τον επικείμενο χαμό του Πυλάδη, εκείνος όμως τον καθησυχάζει, βεβαιώνοντάς τον ότι τους περιμένει η ίδια μοίρα. Όταν απομακρύνεται ο Πυλάδης για να οδηγηθεί στον ναό, ο Ορέστης, εξαντλημένος, βυθίζεται σε ύπνο, παραγμένο από τις αδυσώπητες Ερινύες, οι οποίες τον καταδιώκουν για τη μητροκτονία που έχει διαπράξει. Ξυπνώντας από τον εφιάλη, ο Ορέστης αντικρίζει μπροστά του την Ιφιγένεια, η οποία τον ρωτά για τον βασιλικό οίκο των Μυκηνών, χωρίς να αποκαλύψει την ταυτότητά της. Έτσι, μαθαίνει από τον Ορέστη ότι η Κλυταιμνήστρα σκότωσε τον Αγαμέμνονα για να εκδικηθεί τη θυσία της και ότι ο Ορέστης σκότωσε με τη σειρά του την Κλυταιμνήστρα για να εκδικηθεί τον φόνο του πατέρα του και μετά αυτοκτόνησε. Η Ιφιγένεια διατάζει να δέσουν τον ξένο στον βωμό και όταν μένει μόνη της, θρηνεί απελπισμένη για την απώλεια των δικών της.

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

Η Ιφιγένεια παρατηρεί την ομοιότητα του ξένου με τον αδερφό της και διστάζει ότι την ενώνει μαζί του ένας δυνατός δεσμός. Αποφασίζει να σώσει τον έναν από τους δύο αιχμαλώτους για να τον στείλει στις Μυκήνες να παραδώσει ένα γράμμα της στην αδελφή της, Ηλέκτρα. Η Ιφιγένεια ανακοινώνει στον Πυλάδη και τον Ορέστη την απόφασή της ο Ορέστης να ζησει για να μεταφέρει το εμπιστευτικό γράμμα. Ο Πυλάδης δέχεται πρόθυμα να πεθάνει για να σωθεί ο φίλος του, όμως ο Ορέστης αρπάζει το μαχαίρι της θυσίας και απειλεί να σκοτωθεί αν η Ιφιγένεια δεν ελευθερώσει τον Πυλάδη. Η Ιφιγένεια αναγκάζεται να δώσει στον Πυλάδη το γράμμα. Προτού δραπετεύσει, ο Πυλάδης ορκίζεται να επιστρέψει για να λυτρώσει τον Ορέστη.

ΠΡΑΞΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Η Ιφιγένεια προσπαθεί επανειλημμένα να ολοκληρώσει τη θυσία, αδυνατεί ωστόσο να κάνει κακό στον ξένο και επικαλείται τη θεά, αποτροπιασμένη από τη βάνουση πράξη. Ο Ορέστης, συγκινημένος από τον οίκτο της Ιφιγένειας γι' αυτόν, την παροτρύνει να κάνει το καθήκον της. Το δράμα κορυφώνεται με τη σκηνή της αναγνώρισης: ο Ορέστης έχει μόλις αποκαλύψει στην εκστασιασμένη από χαρά Ιφιγένεια την αλήθεια, όταν καταφτάνει ο Θόας. Ο βασιλιάς έχει μάθει το σχέδιο της Ιφιγένειας και απειλεί να θυσιάσει ο ίδιος τον Ορέστη. Εμφανίζεται ο Πυλάδης με Έλληνες στρατιώτες και στη συμπλοκή που ακολουθεί ο Πυλάδης σκοτώνει τον Θόα. Η τάξη αποκαθίσταται με την εμφάνιση της ίδιας της θεάς: η Άρτεμις βάζει τέλος στη βεβήλωση του τόπου λατρείας της από το αίμα των ανθρωποθυσιών, απαλλάσσει τον Ορέστη από τις Ερινύες και στέλνει τα δύο αδέρφια πίσω στην πατρίδα, αναγνωρίζοντας στο πρόσωπο του Ορέστη τον διάδοχο του θρόνου των Μυκηνών.

ΓΙΑΤΙ Η «ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ»;

Με αφορμή τη συμπλήρωση των εκατό χρόνων από τη γέννηση της Μαρίας Κάλλας, Το Ολύμπια Δημοτικό Μουσικό Θέατρο «Μαρία Κάλλας» τιμά την κορυφαία ερμηνεύτρια, παρουσιάζοντας ένα έργο-σταθμός στην καριέρα της.

Η «Ιφιγένεια εν Ταύροις» είναι η τελευταία καλλιτεχνική συνεργασία της σπουδαίας υψιφώνου με τον εστέτ Luchino Visconti· σε δήλωσή του, ο Visconti είχε αποκαλύψει ότι θέλησε να ασχοληθεί με τη σκηνοθεσία όπερας όταν άκουσε για πρώτη φορά το 1949 την Κάλλας στη Ρώμη να ερμηνεύει τον ρόλο της Kundry στον «Parsifal». Πράγματι, στις 7 Δεκεμβρίου 1954, ο Visconti κάνει το σκηνοθετικό του ντεμπούτο με την Κάλλας, ανεβάζοντας στη Σκάλα του Μιλάνου την όπερα του Spontini «La Vestale». Η επόμενη χρονιά σφραγίζεται από δύο θρυλικές παραγωγές, «La sonnambula» και «La traviata», με τη ντίβα να βρίσκεται στο απόγειο της καριέρας της. Το 1957 ακολουθούν οι όπερες «Anna Bolena» και «Ιφιγένεια εν Ταύροις».

Ως έμπειρη τραγωδός, η Μαρία Κάλλας μετουσιώνει το τραγούδι σε χώρο απώτατης τραγικής έκφρασης και ενσαρκώνει τρεις μεγάλους οπερετικούς ρόλους, εμπνευσμένους από την αρχαία τραγωδία: τη Μήδεια του Cherubini, που ερμήνευσε 31 φορές από το 1953 ως το 1962, και δύο ηρωίδες του Gluck, με τις οποίες αναμετρήθηκε στη σκηνή του περιφημου Teatro alla Scala: την Άλκηστη το 1954 και την Ιφιγένεια εν Ταύροις το 1957, για τέσσερις μόλις παραστάσεις: στιγμή σπάνια και καθλωτική στην πορεία μιας εκθαμβωτικής Κάλλας, που μεσουρανάει στους πρωταγωνιστικούς ρόλους του Verdi και του bel canto. Η ηχογράφιση πραγματοποιήθηκε την

1^η Ιουνίου 1957 και απθανάτισε μια ιταλική διανομή να τραγουδά στη γλώσσα της, σε μετάφραση Lorenzo da Ponte, μουσική διεύθυνση Nino Sanzogno και σκηνοθεσία Luchino Visconti.

Η αρχική σκέψη του Visconti ήταν να προσεγγίσει το έργο ιστορικά, ως δημιουργημα του 18ου αιώνα, αντλώντας έμπνευση από τις τοιχογραφίες του Giovanni Battista Tiepolo, όμως η Κάλλας δεν είχε την ίδια γνώμη: η δική της Ιφιγένεια ήταν μια Ελληνίδα της αρχαιότητας. Μπορεί η παράσταση να μην είχε την αναμενόμενη επιτυχία, όμως όλοι συμφωνούν ότι η Κάλλας ήταν μια μεγαλειώδης τραγική ηρωίδα, τόσο φωνητικά όσο και σκηνικά.

Η νέα παραγωγή του Δήμου Αθηναίων συγκεντρώνει ερμηνευτές από όλο τον κόσμο, που δοκιμάζονται σε αυτό το έργο για πρώτη φορά. Βαθύς γνώστης του Gluck, ο αρχιμουσικός Γιώργος Πέτρου, μετά τις όπερες «Ορφέας και Ευρυδίκη», «Άλκηστη» και «Ιφιγένεια εν Αυλίδι»*, θα διευθύνει την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ και τη Χορωδία Δήμου Αθηναίων, πριν από το ανέβασμα της όπερας στη Ζυρίχη, στο έργο που θεωρώ ως το αριστούργημα του συνθέτη.

*«Orphée et Eurydice», «Alceste», «Iphigénie en Aulide»

Ο ΦΟΝΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΗΣ ΑΡΚΤΟΥ

Μια εξωτική τοποθεσία, μια χαμένη αδελφή, ένας τρελός αδελφός, ανθρωποθυσία, αγωνία, κίνδυνος, θεϊκή παρέμβαση: αυτά τα χαρακτηριστικά σίγουρα συνθέτουν μια συναρπαστική τραγωδία. Η όπερα «Ιφίγένεια εν Ταύροις» του C.W. Gluck, βασισμένη στην ομώνυμη τραγωδία του Ευριπίδη, αφηγείται το σημείο τομής και την κατάληξη των μύθων της Ιφίγένειας και του Ορέστη.

Η Θεά Άρτεμις σώζει την Ιφίγένεια από τη θυσία στο βωμό της Αυλίδας και τη μεταφέρει στην Ταυρίδα, μια περιοχή στις βόρειες ακτές του Εύξεινου Πόντου, ώστε να υπηρετήσει ως ιέρεια στον ναό της. Σ' αυτήν τη μακρινή χώρα, η λατρεία της Θεάς έχει το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ανθρωποθυσίας και μάλιστα της θυσίας των ξένων. Ο αδελφός της, ο Ορέστης, κυνηγημένος από τις Ερινύες για τον φόνο της μητέρας του, φτάνει στην Ταυρίδα αναζητώντας, σύμφωνα με χρησμό θεού, το άγαλμα της Αρτέμιδας: αν φέρει το άγαλμα αυτό στην πατρίδα του, θα τελειώσουν επιτέλους τα βάσανά του.

Μέσα από μια εξαιρετικά οργανωμένη περιπέτεια περνάμε από την αγωνία και τη φρίκη της επικείμενης ανθρωποθυσίας στον θρήνο για την καταστροφή του οίκου των Ατρείδων, μέχρι να φτάσουμε στην τελική λύτρωση: τα δύο αδέρφια εντέλει αναγνωρίζονται λίγο πριν τη θυσία του Ορέστη και μετά από την παρέμβαση της Αρτέμιδας, επιστρέφουν μαζί στην πατρίδα τους.

Το πρόσωπο της Θεάς στάθηκε κομβικής σημασίας στην ανάγνωσή μας, καθώς αποτελεί τον συνδετικό κρίκο τριών αφηγήσεων που κινούνται παράλληλα στην παράστασή μας: καταρχάς, την ιστορία της ξενιτεμένης αδελφής και του φυγά αδελφού, που μέσα από διαδοχικές

ανατροπές αναγνωρίζονται. Κατά δεύτερον, την εξημέρωση της λατρείας της Θεάς, που σηματοδοτείται με το πέρασμα από τις ανθρωποθυσίες στις αναίμακτες θυσίες, τις οποίες η ίδια αναγγέλλει στην εμφάνισή της στο τέλος της όπερας. Τρίτον, την τελετή των Αρκτείων, τη λατρευτική τελετή διάβασης κοριτσιών προς τιμήν της Θεάς.

Σύμφωνα με τον μύθο, κάποτε στη Βραυρώνα, μικρά κορίτσια έπαιζαν με την ιερή αρκούδα της Αρτέμιδας. Μια μέρα, η αρκούδα σκοτώνει κατά λάθος ένα από τα κορίτσια. Τα αδέρφια του κοριτσιού σε ανταπόδοση σκοτώνουν την αρκούδα και η Θεά εκδικείται στέλνοντας λοιμό στην πόλη. Προς εξιλέωση της Θεάς καθιερώνεται η γιορτή των Αρκτείων (η λέξη άρκτος σημαίνει αρκούδα), στην οποία μικρά κορίτσια (5 ως 10 ετών), αναπαράγοντας τελετουργικά τον φόνο της ιερής αρκούδας, επιτελούν τη διάβασή τους στην ενηλικίωση. Μέσα από τη διαδικασία αυτή συμφιλιώνονται με το κυνήγι, συμφιλιώνονται με τον φόνο, συμφιλιώνονται με το αίμα, συμφιλιώνονται δηλαδή με την έμμηνο ρύση, που σηματοδοτεί το πέρασμά τους στην ενηλικίωση.

Η διπλοτυπία σφαγής/εμμήνου ρύσεως διατρέχει την αφήγηση της παράστασης: η διαβατήρια τελετή μιας ομάδας κοριτσιών τέμνει την πλοκή της τραγωδίας και φωτίζει την πορεία της ηρωίδας προς την ενηλικίωση της, που έρχεται στο φινάλε με την πολυπόθητη επιστροφή στην πατρίδα της.

Ο ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΗΣ GLUCK ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΠΛΟΤΗΤΑΣ

Ο 18ος αιώνας είναι ο αιώνας της αμφισβήτησης. Το πνευματικό κίνημα του Διαφωτισμού προτάσσει τη λογική, αναγνωρίζει την υπεροχή της επιστήμης και δυσπιστεί απέναντι στο θρησκευτικό δόγμα. Σε πολιτικό επίπεδο, η καταγγελία της απολυταρχίας υπέρ των φυσικών δικαιωμάτων του ανθρώπου συνδέεται με την προϊούσα αφύπνιση του επαναστατικού κινήματος στη Γαλλία. Η πολιτική, η φιλοσοφία και οι τέχνες αντανakλούν τη βαθιά κρίση των θεσμών και τις ιδεολογικές συγκρούσεις της εποχής.

Η σαρωτική επίδραση της ορθολογικής σκέψης εκφράζεται στην όπερα ως ανάγκη επαναπροσδιορισμού των συμβάσεων που επέβαλε η ηγεμονία του μπαρόκ: η μουσική μοιάζει πλέον να ασφυκτιά, καθώς εξυπηρετεί πρωτίστως τη φωνητική επίδειξη των τραγουδιστών και λιγότερο την εξέλιξη της ιστορίας· οι χαρακτήρες είναι στερεοτυπικοί, η πλοκή είναι προβλέψιμη και ο λόγος στερείται αμεσότητας. Υπό αυτό το πρίσμα, η ανανέωση του είδους είναι επιβεβλημένη και βρίσκει στο πρόσωπο του Christoph Willibald Gluck τον άξιο πρωτεργάτη της.

Η μεταρρύθμιση του Gluck δεν έγκειται τόσο στην αναβίωση του αττικού θεάτρου μέσα από την αυτούσια θεματική αναπαραγωγή, όσο στην τριπλή ενότητα της δράσης – την ενότητα του μύθου, του χρόνου και του τόπου. Ο Gluck στρέφεται προς τις ρίζες της όπερας, τους αριστοτελικούς κανόνες που διέπουν την τραγωδία, ανοίγοντας τον δρόμο για τη συμφιλίωση της ιταλικής μελωδίας με τη γαλλική όπερα και τη γερμανική ενορχήστρωση. Οι μύθοι του αρχαίου δράματος αποτελούν το όχημα αυτής της νέας αισθητικής προσέγγισης: το 1762 ο Gluck συνθέτει την όπερα «Orfeo ed Euridice» και ολοκληρώνει τη γαλλική της εκδοχή

το 1774. Ακολουθούν η «Alceste», σε δύο εκδοχές, μία ιταλική (1767) και μία γαλλική (1776), η όπερα «Paride ed Elena» (1770), η «Iphigénie en Aulide» (1774), η «Iphigénie en Tauride» (1779) και η όπερα «Écho et Narcisse» (1779/1780). Το 1769, στο εισαγωγικό του σημείωμα για την «Alceste», ο Gluck στηλιτεύει τη στιλιστική αυθαιρεσία των καταχρήσεων που έχουν αφαιρέσει από την όπερα κάθε λογική, ευγένεια και απλότητα, προτείνοντας παράλληλα τους κανόνες μιας νέας συνθετικής δομής, που στηρίζεται κυρίως στην αρχή της δραματικής οικονομίας ως προς την αφήγηση του μύθου. Έτσι, η εξέλιξη της υπόθεσης γίνεται απλούστερη και επικεντρώνεται σε ένα μείζον γεγονός και σε συγκεκριμένους χαρακτήρες. Αντί προλόγου, η ορχήστρα προετοιμάζει τον θεατή για τη δράση, η οποία κλιμακώνεται δυναμικά μέχρι την τελική λύση. Παράλληλα, οι άριες διαπνέονται από λυρισμό που περιορίζει σημαντικά τις δεξιοτεχνικές ακρότητες, ενώ είναι μικρότερες σε διάρκεια. Αντίστοιχα, τα ρεσιτατίβα μεγαλώνουν και συνοδεύονται πλήρως από την ορχήστρα. Τέλος, οι διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στα ρεσιτατίβα και τις άριες γίνονται λιγότερο ευκρινείς, προκειμένου να διασφαλιστεί η αφηγηματική συνέχεια.

Ο μύθος της Ιφιγένειας είναι ιδιαίτερα δημοφιλής στους συγγραφείς της εποχής. Είναι ενδεικτικό ότι από τα τέλη του 17ου αιώνα ως τις τελευταίες δεκαετίες του 18ου, δεκαεννέα θεατρικά έργα και λιμπρέτα όπερας εμπνέονται από την τραγωδία του Ευριπίδη. Στην «Ιφιγένεια εν Ταύροις» η πλοκή εμπνέεται από τον μύθο, χωρίς η υπόθεση της όπερας να παρακολουθεί στενά την ευριπίδεια εκδοχή, καθώς ο λιμπρετίστας Nicolas-François Guillard βασίστηκε εξίσου στο ομώνυμο έργο του Claude Guimond de la Touche (1757). Η δυνατή φίλια που συνδέει τον Ορέστη και τον Πυλάδη, ικανή να ξεπεράσει κάθε εμπόδιο, η αδελφική αγάπη και η λογική που νικά τη βία συνάδουν με τα ιδεώδη του Διαφωτισμού. Από την άλλη, η ανάδειξη του ψυχισμού σε παράγοντα της δράσης – οι εφιάλτες, οι μνήμες, τα εσωτερικά διλήμματα και τραύματα, οι κρίσεις συνείδησης που κατατράχουν τους χαρακτήρες – σηματοδοτεί μια νέα τροπή στην ανάπτυξη των ηρώων, την ηθική τους διάσταση, αλλά και την εκφορά του ίδιου του δραματικού λόγου. Τα στοιχεία αυτά βοηθούν να κατανοήσουμε τόσο τη σημασία της μεταρρύθμισης, όσο και την επιρροή που άσκησε ο Gluck σε μεταγενέστερους συνθέτες, με τον Richard Wagner να αποτελεί αναμφίβολα τον πιο πιστό και ρηξικέλευθο κληρονόμο του.

OPERA
CYCLE: MARIA CALLAS

ERT National Symphony Orchestra
& City of Athens Chorus

18 MAR
19 MAR

20:00
18:30

IPHIGÉNIE EN TAURIDE

OPERA IN FOUR ACTS

Christoph Willibald Gluck

The libretto, based on a tragedy by Euripides,
was written by Nicholas-François Guillard.

World premiere: Paris, May 18, 1779

Conductor:
George Petrou

Stage director:
Thanos Papakonstantinou

Set and Costume design:
Niki Psyhogiou

Movement:
Nadi Gogoulou

Lighting design:
Christina Thanasoula

Chorus master:
Stavros Beris

Assistant conductor:
Nikos Laaris

Assistant director:
Constantina Psoma

Répétiteur:
Dimitris Yakas

Set and Costume assistant designer:
Sofia Babanioti

Iphigenia:
Soula Parassidis

Orestes:
Philippe-Nicolas Martin

Pylades:
Juan Francisco Gatell

Thoas:
Yannis Selitsaniotis

Diana / High Priestess:
Maria Novella Malfatti

A Greek woman / Second Priestess:
Chrysanthi Spitadi

A Scythian / A Minister:
Florent Leroux-Roche

ERT National Symphony
Orchestra & City of Athens
Chorus

With the participation of
students of the Greek National
School of Dance (KSOT)

**An intermission will take place after
the second act.*

SYNOPSIS

The Achaean fleet is becalmed at the port of Aulis, unable to sail against Troy. Agamemnon, commander in chief of the expeditionary force, is asked by the goddess Diana, who has caused the unfavorable winds, to sacrifice his younger daughter, Iphigenia, on the altar, as a condition for the departure. Agamemnon obeys to the oracle, and proceeds with the sacrifice. The opera is based on the tragedy «Iphigenia in Tauris» by Euripides, in which Diana miraculously plucks Iphigenia from the altar, sparing her life. The young woman is delivered to Diana's temple at Tauris, in the land of Scythians, to serve the goddess as a priestess. Her family believes her dead.

ACT I

A storm batters Diana's temple at Tauris. Inside the temple, Iphigenia along with the other priestesses pray the gods for safety and peace from the storm raging both outside and within their hearts. Iphigenia confides in them her dream: her father lying dead on the ground, murdered by her mother, Clytemnestra; Orestes, her brother, executed Clytemnestra in revenge. Then, she saw herself raising the sacrificial knife against her beloved brother. In her distress, Iphigenia prays Diana to end her life, while the priestesses urge her not to lose hope that she will see Orestes again. The Scythian king, Thoas, fearing the omens calling for his downfall, sacrifices every stranger who sets foot in the country. His soldiers announce that they have arrested two Greeks whose boat was washed ashore: Thoas orders Iphigenia to kill the captives on the altar. The Greeks are brought in: one is half-mad, haunted by terrible crimes, the other defies Thoas. They are imprisoned, as the Scythians call for blood.

ACT II

The strangers are Orestes and his lifelong friend Pylades. The two are taken to their cell and Orestes feels responsible for Pylades's imminent death; Pylades calms Oreste with the

pledge that they will share the same fate. When Pylades is taken to the temple, Orestes, exhausted, sinks into heavy sleep, troubled by the Furies, who stalk him even in his dreams. He awakens from the nightmare to find Iphigenia standing before him. Without revealing her identity, Iphigenia questions him about the royal family in Mycenae. Thus, she learns that Clytemnestra murdered Agamemnon to avenge the death of Iphigenia and Orestes murdered Clytemnestra to avenge his father. She is also told that Orestes killed himself. Iphigenia sends the stranger to be shackled to the altar, and once she is alone, mourns the loss of her family.

ACT III

Iphigenia is perplexed by the striking resemblance that the stranger bears to her brother, while feeling a strong kinship for the prisoner. She resolves to save one of the captives and to send the survivor to Mycenae with a letter intended for her sister, Electra. Once Pylades and Orestes are reunited, Iphigenia tells them that Orestes shall live and carry the letter; Pylades is happy to die for his friend's life, but Orestes seizes the sacrificial knife and threatens to take his own life if Iphigenia refuses to spare Pylades. Iphigenia hands Pylades the letter and helps him escape. Pylades is determined to return to save his friend.

ACT IV

Despite her repeated attempts to perform the sacrificial ritual, Iphigenia cannot bring herself to harm the stranger and cries out desperately to Diana, in disgust for the unspeakable act. Orestes is brought in; touched by Iphigenia's pity for him, he encourages her to do her duty. The drama reaches its climax with the recognition scene: Orestes reveals himself as her brother and Iphigenia drops the knife, replete with joy. Thoas bursts in: Iphigenia's plan is discovered and the King threatens to sacrifice Orestes himself. Pylades, leading a group of Greek soldiers, storms in and kills Thoas. The Scythian warriors want to avenge the murder of their ruler. The conflict is halted by Diana's appearance: the goddess proclaims that the Scythians should no longer profane her statue and temple with their barbaric rituals; she atones Orestes for the matricide, recognizes his royal rights to the throne of Mycenae and declares that he and Iphigenia should return to Greece.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΤΡΟΥ

Μουσική διεύθυνση

Ο Γιώργος Πέτρος, ένας από τους πλέον διακεκριμένους διευθυντές ορχήστρας της γενιάς του, διαγράφει μια λαμπρή διεθνή σταδιοδρομία, με τακτικές εμφανίσεις σε σπουδαία θέατρα και αίθουσες συναυλιών και συνεργασίες με διάσημες ορχήστρες. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους ερμηνευτές της μουσικής του 18ου αιώνα, διαθέτοντας ένα ευρύτατο ρεπερτόριο, με έμφαση στις ιστορικές πρακτικές ερμηνείας και την όπερα. Τα τελευταία χρόνια έχει ασχοληθεί παράλληλα και με τη σκηνοθεσία μουσικού θεάτρου και όπερας, υπογράφοντας σημαντικές παραγωγές σε Ελλάδα και εξωτερικό. Από το 2021 είναι Καλλιτεχνικός Διευθυντής στο ιστορικό International Handel Festival του Γκέτινγκεν. Έχει τιμηθεί με το δισκογραφικό βραβείο ECHO Klassik, ενώ ήταν υποψήφιος στα βραβεία Grammy 2018 για την καλύτερη ηχογράφηση όπερας. Η γαλλική κυβέρνηση τον τίμησε με τον τίτλο του «Ιππότη Γραμμάτων και Τεχνών», ενώ η Royal Academy of Music του Λονδίνου με τον τιμητικό τίτλο «Associate» (ARAM). Η Ένωση Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής τού απένευσε το Μεγάλο Βραβείο Μουσικής για το 2018. Ο Γιώργος Πέτρος έχει πραγματοποιήσει πολυάριθμες ηχογραφήσεις για τις μεγαλύτερες διεθνείς δισκογραφικές εταιρείες (Deutsche Grammophon, Decca, Oehms Classics, MDG), οι οποίες έχουν αποσπάσει σημαντικότερες διεθνείς διακρίσεις.

Σπούδασε πιάνο στο Ωδείο Αθηνών και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο Royal College of Music και τη Royal Academy of Music του Λονδίνου με υποτροφίες της ίδιας της Βασιλικής Ακαδημίας και του Ιδρύματος Ωνάση.

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Σκηνοθεσία

Σκηνοθέτης και ηθοποιός. Έχει σκηνοθετήσει τις παραστάσεις: «Ελπής Πατρίδος» (όπερα του Γιώργου Κουρουπού, σε μουσική διεύθυνση Μίλτου Λογιάδη, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 2021), «Αργός Σίδηρος» (όπερα του Άντη Σκορδή, σε μουσική διεύθυνση Ζωής Τσόκανου, Διεθνές Φεστιβάλ Κύπρια, Λευκωσία, 2021), «Juditha triumphans» του Antonio Vivaldi (σε μουσική διεύθυνση Μάρκελλου Χρυσικόπουλου, Εθνική Λυρική Σκηνή, 2021), «Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» του Διονύσιου Σολωμού (Εθνικό Θέατρο, 2021), «Η Αποκάλυψη» (Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, 2019), «Οι Στοιχειωμένοι» του Δημήτρη Μαραμή (σε μουσική διεύθυνση Δημήτρη Μαραμή, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 2019), «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή (Εθνικό Θέατρο, Επίδαυρος, 2018), «L'Orfeo» του Claudio Monteverdi (σε μουσική διεύθυνση Μάρκελλου Χρυσικόπουλου, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 2018), «Colossus» (έργο βασισμένο στον «Αγαμέμνονα» του Αισχύλου, Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης-IMK, 2017), «Μετατόπιση προς το Ερυθρό» του Γιάννη Μαυρισάκη (Φεστιβάλ Αθηνών και Επίδαυρου 2014 και σε επανάληψη το 2015), «Μάκβεθ» του Σαίξπηρ (Από Μηχανής Θεάτρο, 2015), «Pedestal» (έργο βασισμένο στις «Χοηφόρες» του Αισχύλου, IMK, 2013), «Venison» (έργο βασισμένο στις «Ευμενίδες» του Αισχύλου, IMK, 2012), «Άμλετ, ο Πρίγκιπας της Δανίας» του Σαίξπηρ (IMK, 2011).

ΝΙΚΗ ΨΥΧΟΓΙΟΥ

Σκηνικά / Κοστούμια

Η Νίκη Ψυχογιού είναι ενδυματολόγος/σκηνογράφος. Με ολοκληρωμένη θεωρητική και ερευνητική επάρκεια και τεχνικές δεξιότητες που απέκτησε κατά τις σπουδές της στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και την ειδίκευσή της στο Performance Design στο Πανεπιστήμιο Τεχνών του Λονδίνου (University of the Arts), ασχολείται με τον χώρο του θεάτρου, τον οποίο αντιλαμβάνεται ως ένα πεδίο διερεύνησης των δυνατοτήτων της καλλιτεχνικής δημιουργίας, μέσω της συνεχούς μίξης παραδοσιακών και νέων τρόπων προσέγγισης της ενδυματολογίας και σκηνογραφίας, καθώς και της διάδρασής τους με τον θεατή.

Από τη μακροχρόνια συνεργασία της με τον σκηνοθέτη Θάνο Παπακωνσταντίνου ξεχωρίζει τις παραστάσεις «Juditha triumphans» του Antonio Vivaldi, που παρουσιάστηκε στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση, στην Εθνική Λυρική Σκηνή το 2021, την όπερα «Orfeo» του Claudio Monteverdi, σε μουσική διεύθυνση Μάρκελλου Χρυσικόπουλου, το έργο του Δημήτρη Μαραμή «Οι Στοιχειωμένοι», την «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου το 2018 και την «Αποκάλυψη», μια παράσταση σε σύλληψη και σκηνοθεσία του Θάνου Παπακωνσταντίνου, που ανέβηκε στη Στέγη Ιδρύματος Ωνάση το 2019.

Σημαντικές στιγμές στην πορεία της αποτελούν οι παραστάσεις «Απόψε αυτοσχεδιάζουμε» σε σκηνοθεσία Δημήτρη Μαυρίκιου, «Ο άνθρωπος που γελά» σε σκηνοθεσία Θοδωρή Αμπαζή και «Το γελοίο σκότος» σε σκηνοθεσία Κατερίνας Γιαννοπούλου από την Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου. Έχει επίσης συνεργαστεί με το Θέατρο της Οδού Κυκλάδων-Λευτέρης Βογιατζής, στην παράσταση «Μετά την πρόβα» σε σκηνοθεσία Περικλή Μουστάκη, το Θέατρο Πορεία, στην παράσταση «Ένα φεγγάρι για τους καταραμένους» σε σκηνοθεσία Μαριλίτας Λαμπροπούλου, καθώς και το Θέατρο Τέχνης Κάρολου Κουν, στην παράσταση «Ηλέκτρα» σε σκηνοθεσία Άρη Μπινιάρη.

ΝΑΝΤΗ ΓΩΓΟΥΛΟΥ

Σχεδιασμός κίνησης

Η Νάντη Γώγουλου είναι χορεύτρια, performer και χορογράφος. Σπούδασε χορό και οικονομικά στην Αθήνα και είναι κάτοχος του μεταπτυχιακού διπλώματος «New Performative Practices» του Πανεπιστημίου Τεχνών της Στοκχόλμης. Έχει βραβευτεί από την ARTWORKS (2021) και είναι Fellow του Προγράμματος Υποστήριξης Καλλιτεχνών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος. Έχει συνεργαστεί με Έλληνες χορογράφους, όπως οι Χρήστος Παπαδόπουλος, Μαρία Κολιοπούλου, Μέντη Μέγα, Όχι Παίζουμε, Σύνδεσμος Χορού κ.ά., σε χορευτικές και site-specific παραστάσεις, που παρουσιάστηκαν σε φεστιβάλ, τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό. Δημιουργεί τα δικά της παραστατικά έργα («B.A.W.L.», «The cooking-with-Nadi show», «sHow.me», «The move», «On the spot», «DownFall»), καθώς και μικρού

μήκους ταινίες («#handstand», «damn», Athens Video Dance Project, 2016 και 2019), οι οποίες έχουν προβληθεί σε διεθνή κινηματογραφικά φεστιβάλ σε Ελλάδα, Κύπρο και Βρυξέλλες. Χορογραφεί την κίνηση σε θεατρικές παραστάσεις στην Ελλάδα, σε συνεργασία με τους Θάνο Παπακωνσταντίνου, Κατερίνα Γιαννοπούλου, 4Frontal. Βρίσκεται σε ευρωπαϊκή περιοδεία με τα έργα «Elvedon» και «Ιόν» του Χρήστου Παπαδόπουλου, από το 2015 και 2018 αντίστοιχα. Διδάσκει αυτοσχεδιασμό με το δικό της κινητικό λεξιλόγιο («Join the Fun»).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Σχεδιασμός φωτισμών

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1978. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος Master of Arts in Advanced Theatre Practice, με εξειδίκευση στον Σχεδιασμό Φωτισμών, από το Royal Central School of Speech and Drama του Λονδίνου (RCSDD). Έχει σχεδιάσει φωτισμούς για περισσότερες από 250 παραστάσεις θεάτρου, όπερας, χορού και site specific projects, τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό. Έχει συνεργαστεί με το Εθνικό Θέατρο, τη Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, την Εθνική Λυρική Σκηνή, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, το Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, καθώς επίσης με Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα και πολλές ανεξάρτητες ομάδες θεάτρου και χορού.

Είναι η συγγραφέας του Επαγγελματικού Περιγράμματος και του Εκπαιδευτικού Υλικού της ειδικότητας του Τεχνικού φωτισμού ζωντανών οπτικοακουστικών εκδηλώσεων (ανάθεση της ΙΝΕ/ΓΣΕΕ), καθώς και της μονογραφίας «Σχεδιασμός Φωτισμών: Ζωγραφίζοντας επί σκηνής στις τέσσερις διαστάσεις» (ανεξάρτητη έκδοση, Αθήνα 2021). Έχει συμμετάσχει με ανακοινώσεις και παρουσιάσεις σε συνέδρια και ημερίδες σε Ελλάδα και εξωτερικό, ενώ άρθρα και ανακοινώσεις της έχουν δημοσιευτεί σε συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων.

Διδάσκει, ως επισημονικός συνεργάτης, το μάθημα του «Θεατρικού Φωτισμού» στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΡΗΣ

Διδασκαλία χορωδίας

Ο Σταύρος Μπερής γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε κλασική κιθάρα, κλασικό τραγούδι και ανώτερα θεωρητικά. Με υποτροφία του Guildhall School of Music and Drama του Λονδίνου, ειδικεύτηκε στο μεταπτυχιακό τμήμα Παλαιάς Μουσικής. Έχει εμφανιστεί στο Λονδίνο με πολλά σύνολα Παλαιάς Μουσικής και έχει συνεργαστεί με τον David Roblou σε μπαρόκ όπερες των M. Locke, J. Blow και C. Monteverdi. Τα τελευταία 29 χρόνια έχει έντονη καλλιτεχνική δραστηριότητα ως μάεστρος χορωδιών. Από τον Σεπτέμβριο του 1993 αναλαμβάνει την Καλλιτεχνική Διεύθυνση της Χορωδίας Εμπορικής Τράπεζας, πραγματοποιώντας 500 και πλέον συναυλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Από τον Σεπτέμβριο του 1994 έως και τον Ιούνιο του 2007 διηύθυνε τη χορωδία του Αμερικανικού Κολλεγίου Ελλάδος (Deree College). Από τον Νοέμβριο του 1997 του ανατίθεται η διεύθυνση της Μικτής Χορωδίας του Δήμου Παπάγου-Χολαργού, ενώ παράλληλα έχει και την Καλλιτεχνική Διεύθυνση του Χορωδιακού Φεστιβάλ Δήμου Παπάγου. Τέλος από το 1999 διευθύνει τη Χορωδία του Δήμου Αθηναίων, όπου έχει διδάξει τα σημαντικότερα έργα του χορωδιακού ρεπερτορίου των Vivaldi, Handel, Bach, Mozart, Beethoven, Rossini, Brahms, Wagner, Mahler, Verdi, Fauré, Cherubini, Bruckner, Καρρέρ, Σαμάρα, Orff, Rutter, Ξενάκη, Θεοδωράκη, Χατζιδάκι, Μαρκόπουλου, Ξαρχάκου κ.ά.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΚΑΣ

Μουσική προετοιμασία

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Είναι διπλωματούχος στο πιάνο από το Εθνικό Ωδείο (τάξη Μυρτώ Μαυρικού, 1977). Συνέχισε τις σπουδές του στην École Normale de Musique de Paris, μελετώντας πιάνο, μουσική δωματίου και μουσική προετοιμασία όπερας, καθώς επίσης συνοδεία τραγουδιού με τον Dalton Baldwin. Από το 1982 εργάζεται ως πιανίστας και μουσικός εκγυμναστής στην Εθνική Όπερα του Παρισιού, θέση στην οποία θα παραμείνει ως το 1991. Παράλληλα εμφανίζεται ως συνοδός στο πιάνο, τόσο στο Παρίσι όσο και σε πολλές πόλεις και φεστιβάλ της Γαλλίας. Μετακαλείται από την Όπερα της Λυών και τον μουσικό διευθυντή της, Kent Nagano, ως υπεύθυνος μουσικής

προετοιμασίας. Το 1990 εγκαθίσταται στην Αθήνα και αρχίζει μια τακτική συνεργασία με την Εθνική Λυρική Σκηνή και το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Υπήρξε υπεύθυνος μουσικής προετοιμασίας για την παγκόσμια «πρώτη» πολλών έργων Ελλήνων συνθετών, μεταξύ άλλων για τη «Μήδεια» του Μίκη Θεοδωράκη (Μπιλιμπάο 1991), την «Επιστροφή της Ελένης» του Θάνου Μικρούτσικου (Αθήνα 1993), τις «Βάκχες» του Αργύρη Κουνάδη (Αθήνα 1996) κ.ά. Έχει συνοδεύσει σεμινάρια τραγουδιού των Christa Ludwig, Anna Tomowa-Sintov, Alison Pearce, Marlis Petersen, Δήμητρας Θεοδοσίου, Δάφνης Ευαγγελιάτου, Ζανέτ Πηλού, Μαρίνας Κρίλοβιτς, Άρη Χριστοφέλλη. Συνοδεύει τακτικά Έλληνες και ξένους τραγουδιστές σε συναυλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ΣΟΥΛΑ ΠΑΡΑΣΙΔΗ

Ιφιγένεια (Iphigénie)

Η Ελληνοκαναδή υψίφωνος Σούλα Παρασίδη διακρίνεται για το μοναδικό χρώμα της φωνής της και τη λαμπρή σκηνική της παρουσία. Το 2009 εμφανίστηκε ως Fiordiligi στην όπερα του Mozart «Così fan tutte», περιοδεύοντας στη Γαλλία και ως Diane στην όπερέτα του Offenbach «Orphée aux enfers» (Aix-en-Provence). Κατά την επόμενη περίοδο συνεργάστηκε με την Όπερα της Λειψίας, όπου και ερμήνευσε πληθώρα πρωταγωνιστικών ρόλων σε όπερες, όπως «Don Giovanni», «Carmen», «Die Zauberflöte», «Parsifal», «Elektra», «Aida».

Το ντεμπούτο της στο δραματικό ρεπερτόριο έγινε με τη συμμετοχή της ως Gräfin Madeleine στην όπερα του Richard Strauss «Capriccio» στο Μετς της Γαλλίας. Ακολούθησαν οι όπερες «Teseo» του Handel (Phedra) στο ιστορικό θέατρο της Βιέννης Theater an der Wien, «Idomeneo» του Mozart (Elettra) στο Teatro Massimo του Παλέρμο, «Die Walküre» (Helmwige) στην Εθνική Όπερα του Μπορντό, «Violanta» του Korngold (Bice) στο Teatro Regio του Τορίνο.

Στα προσεχή της σχέδια περιλαμβάνονται η Kaiserin στην όπερα «Die Frau ohne Schatten», ο ομώνυμος ρόλος στη «Salome», η Chrysothemis στην «Elektra» και η Elsa στον «Lohengrin». Στη μέχρι σήμερα πορεία της έχει συμπράξει με διεθνώς καταξιωμένες ορχήστρες: Εθνική Ορχήστρα

του Καπιτωλίου της Τουλούζης, Φιλαρμονική της Τσεχίας, Συμφωνική Ορχήστρα της Ταϊπέι. Έχει εμφανιστεί σε φημισμένες αίθουσες συναυλιών, όπως οι Gewandhaus της Λειψίας, Waldbühne του Βερολίνου και Rudolfinum στην Πράγα, όπως επίσης στην Αίθουσα της Φιλαρμονικής του Βερολίνου και το Attersee Φεστιβάλ της Αυστρίας. Στη διάρκεια της πανδημίας δημιούργησε την πλατφόρμα «Living Opera», με σκοπό τη διάδοση της όπερας μέσω ψηφιακών αγαθών προηγμένης τεχνολογίας.

Γεννημένη από Έλληνα πατέρα και Ιρλανδή μητέρα, η Σούλα Παρασίδη μεγάλωσε στο Βανκούβερ του Καναδά. Σπούδασε τραγούδι στο Πανεπιστήμιο της Βρετανικής Κολομβίας και τελειοποίησε τις μουσικές της σπουδές στην Ακαδημία Μουσικής του Βανκούβερ, συνεχίζοντας τη μελέτη στην Ευρώπη πλάι στις Brigitte Fassbänder, Cheryl Studer και Karan Armstrong.

PHILIPPE-NICOLAS MARTIN

Ορέστης (Oreste)

Ο Philippe-Nicolas Martin σπούδασε μουσικολογία και στη συνέχεια κλασικό τραγούδι στη Μασσαλία. Πολύ σύντομα κλήθηκε να εμφανιστεί σε θέατρα και φεστιβάλ, στη Γαλλία (Opéra Comique, Théâtre des Champs-Élysées, Aix-en-Provence), αλλά και το εξωτερικό, μεταξύ άλλων σε Μπαχρέιν, Βηρυτό, Βρυξέλλες, Βουκουρέστι, Βουλγαρία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Μόναχο, Βιέννη, Σαν Φρανσίσκο, κ.ά., σε ρόλους, όπως Albert («Werther»), Guglielmo («Così fan tutte»), Belcore («L'elisir d'amore»), Marcello («La bohème»), Harlekin («Ariadne auf Naxos»), Don Fernando («Fidelio»), Marullo («Rigoletto»), Taddeo («L'italiana in Algeri»), L'Horloge comtoise / Le Chat («L'enfant et les sortilèges»), Papageno («Die Zauberflöte»), Der Heerrufer des Königs («Lohengrin»), Octave («Les Caprices de Marianne») Sganarelle («Le médecin malgré lui»), Revírník («Příhody lišky Bystroušky»), Le prince de Mantoue («Fantasio»), Silvano («Un ballo in maschera»), The Father («Coraline»), όπερα του Mark-Anthony Turnage), Landry («Fortunio»), όπερα του André Messager), Mercurio («Roméo and Juliette»).

Το ρεπερτόριο του είναι ιδιαίτερα ευρύ και συμπεριλαμβάνει έργα που σπάνια ερμηνεύονται. Έχει πραγματοποιήσει ρεσιτάλ σε Βουκουρέστι, Σαν Φρανσίσκο, Βερσαλλίες, Εθνική Όπερα του Παρισιού, Πότσταμ, Πράγα, κ.α.

Η σεζόν 22/23 περιλαμβάνει εμφανίσεις του στο Φεστιβάλ τη Βενετίας (αφιέρωμα στη μουσική του Massenet, Palazzetto Bru Zane), την Όπερα της Ναυτι («L'Élio» του Berlioz), τη Λιμόζ («Messa di Gloria» του Puccini), τη Γενεύη (Mercurio στην όπερα «Roméo et Juliette» του Gounod), την Τουλούζη (Junius στην όπερα «The Rape of Lucrezia» του Britten) κ.ά.

Από τη δισκογραφία του ξεχωρίζουν ο ρόλος του Splendiano στην όπερα «Djamilah» του Bizet, καθώς και εκείνος του Kaled στην όπερα «Les Abencérages» του Cherubini (Centre de musique romantique française, Palazzetto Bru Zane).

JUAN FRANCISCO GATELL

Πυλάδης (Pylade)

Ένας από τους πλέον ενδιαφέροντες ερμηνευτές της γενιάς του, ο Αργεντινός τενόρος Juan Francisco Gatell έχει αποσπάσει θερμές κριτικές για το λαμπερό ηχόχρωμα της φωνής του, την άρτια δεξιοτεχνία και την άκρως γοητευτική σκηνική του παρουσία. Έχει εμφανιστεί σε θέατρα και σκηνές σε όλο τον κόσμο: Μιλάνο (Teatro alla Scala), Βενετία (La Fenice), Τορίνο (Teatro Regio), Ρώμη (Teatro dell'Opera), Παρίσι (Théâtre des Champs-Élysées, Opéra Bastille), Βιέννη (Staatsoper), Βαρκελώνη (Gran Teatre del Liceu), Μαδρίτη (Teatro Real), Άμστερνταμ, Φλωρεντία (Teatro Maggio Musicale Fiorentino), Λος Άντζελες, Σόφια, Πεκίνο (NCPA), Τόκιο (NNTT). Επίσης, έχει συνεργαστεί με πολλά διεθνή φεστιβάλ (π.χ. Salzburg, Aix-en-Provence, Rossini Opera Festival) και έχει συμπράξει με αρχιμουσικούς και σκηνοθέτες, όπως οι Abbado (R.), Conlon, Gatti, Muti, Nézet-Séguin, Rustioni, Zedda, De Ana, Haneke, Mariotti, Michieletto, Pizzi, Ronconi, Vick.

Στο ρεπερτόριο του περιλαμβάνονται ρόλοι, όπως Tamino («Die Zauberflöte»), Ferrando («Così fan tutte»), Don Ottavio («Don Giovanni»), Cavalier Belfiore («Il viaggio a Reims»), Conte Almaviva («Il barbiere di Siviglia»), Idreno

(«Semiramide»), Paolo Erisso («Maometto II»), Rodrigo («La donna del Lago»), Nemorino («L'elisir d'amore», ρόλος για τον οποίο έχει αποσπάσει διθυραμβικές κριτικές, Ernesto («Don Pasquale»). Οι πιο πρόσφατες εμφανίσεις του περιλαμβάνουν τον Fenton στην όπερα «Falstaff», (Όπερα της Λυών, σε μουσική διεύθυνση D. Rustioni και σκηνοθεσία B. Kosky / Βαλένθια, Palau de Les Arts, σε μουσική διεύθυνση D. Rustioni και σκηνοθεσία M. Martone), τον Gomatz («Zaide») στην Όπερα της Ρώμης, τον Don Ottavio («Don Giovanni») και τον Ferrando («Cosi fan tutte») στις Βρυξέλλες (Théâtre de la Monnaie), τον Orfeo («Orfeo ed Euridice») στη Φλωρεντία (Maggio Musicale Fiorentino) κ.ά. Το 2015 τιμήθηκε με το βραβείο Aureliano Pertile. Ζει στη Βαρκελώνη, μαζί με τη σύζυγό του και τα δυο παιδιά τους, Francisco και Julia.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΗΤΣΑΝΙΩΤΗΣ

Θόας (Thoas)

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε κλασικό τραγούδι στην Ελλάδα με την Έφη Αδειλίνη (δίπλωμα μονωδίας, 2007) και συνέχισε στη Γερμανία με τους Carol Richardson-Smith και Jeff Smith, καθηγητές της Μουσικής Ακαδημίας στο Αννόβερο. Μελέτησε επίσης με τη σοπράνο Φωτεινή Κωστοπούλου και με τον Ιταλό βαρύτονο Gianni Maffeo.

Στην Εθνική Λυρική Σκηνή έχει ερμηνεύσει ρόλους, όπως Schounard («La bohème»), Paolo («Simon Boccanegra»), Figaro («Le nozze di Figaro»), Dr. Falke («Die Fledermaus»). Συμμετείχε στην Όπερα της Βαλτίτσας της ΕΛΣ, στις όπερες «Carmen» και «Pagliacci».

Το 2019 ερμήνευσε τον ρόλο του Alfio («Cavalleria rusticana») με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης (Φεστιβάλ Επταπυργίου), ενώ το 2021 ερμήνευσε τον ρόλο του Scarpia («Tosca») με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης. Υπό την αιγίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ, συμμετείχε στο πρώτο ανέβασμα της όπερας «Μάρκος Μπότσαρης» του Ν. Τζανή Μεταξά, τραγουδώντας τον ομώνυμο ρόλο, με την Φιλαρμόνια Ορχήστρα Αθηνών. Έχει συμπράξει με την Καμεράτα-Ορχήστρα φίλων της μουσικής στο «Requiem» του Mozart. Έχει επίσης

συνεργαστεί με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών στην όπερα του Σπύρου Σαμάρια «Mademoiselle de Belle-Isle», στον ρόλο του Chevalier d'Aunray και με την Ομάδα Μουσικού Θεάτρου Ραφή στη «Φροσύνη» του Παύλου Καρέρ (Ταχίρ/Ιγνάτιος). Έχει εμφανιστεί με το Εθνικό Θέατρο στην «Ειρήνη» του Αριστοφάνη, σε μουσική Νίκου Κυπουργού.

MARIA NOVELLA MALFATTI

Αρτεμис / Πρώτη Ιέρεια (Diane / Première Prêtresse)

Η Ιταλίδα υψίφωνος Maria Novella Malfatti αποφοίτησε πρόσφατα από το φημισμένο Ryan Opera Center της Όπερας του Σικάγο, όπου και πραγματοποίησε το ντεμπούτο της ως μία από τις τρεις μάγισσες στην όπερα «Macbeth» του Verdi, σε σκηνοθεσία του David McVicar, υπό τη μουσική διεύθυνση του Enrique Mazzola. Την ίδια περίοδο εμφανίστηκε στην Όπερα του Σικάγο ως Adina («L'elisir d'amore») και ως Clotilde («Norma») με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Ολλανδικής Ραδιοφωνίας. Συμμετείχε επίσης ως cover στον ρόλο της Pamina στην παραγωγή της όπερας «Die Zauberflöte» σε σκηνοθεσία Barrie Kosky.

Το 2022 διακρίθηκε στον διεθνή διαγωνισμό Operalia, ενώ κατέκτησε την πρώτη θέση στον διαγωνισμό της Rai Radio 3 «Voci in Barcaccia». Έχει εμφανιστεί ως Musetta («La bohème») στην Αυστρία (Tiroler Festsspiele Erl), σε μουσική διεύθυνση Paolo Carignani. Έχει ερμηνεύσει το σόλο της σοπράνο στα «Κατά Ματθαίον Πάθη» του J.S. Bach, υπό τη διεύθυνση του Martin Sieghart. Έχει επίσης ερμηνεύσει τη σοπράνο στα «Κατά Ιωάννην Πάθη» του J.S. Bach στην Ουτρέχτη, υπό τη διεύθυνση του Bernhard Touwen. Έχει συμμετάσχει στην όπερα «Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny» των B. Brecht και K. Weill (Aix-en-Provence), σε μουσική διεύθυνση Esa-Pekka Salonen και σκηνοθεσία Ivo van Hove.

Το 2015 ηχογράφησε ένα ντουέτο από την όπερα «La traviata» με τον Andrea Bocelli για την ταινία του Michael Radford με τίτλο «La musica del silenzio», που βασίζεται στη βιογραφία του Bocelli.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΣΠΙΤΑΔΗ

Μια Ελληνίδα / Δεύτερη Ιέρεια (Une Femme grecque / Deuxième Prêtresse)

Γεννήθηκε στην Αθήνα και ξεκίνησε τις μουσικές της σπουδές στο Ωδείο Αθηνών. Αποφοίτησε το 2011 από τη σχολή μονωδίας της Μουσικής Ακαδημίας της Βιέννης. Είναι επίσης απόφοιτος του τμήματος Θεατρολογίας του ΕΚΠΑ. Το 2009 διακρίθηκε στον διεθνή διαγωνισμό «Schlossoper Handelstein» και έκανε το ντεμπούτο της ως Carmen στο Chur της Ελβετίας. Τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους ερμήνευσε την Knusperhexe στην όπερα «Hänsel und Gretel» του Humperdinck στο Schlosstheater Schönbrunn της Βιέννης. Το 2010 τραγούδησε την Carmen στα πλαίσια του Φεστιβάλ του Klosterneuburg της Αυστρίας, ενώ το 2011 διακρίθηκε ως φινάλιστ του διαγωνισμού «Emmerich Smola». Κατά τη διάρκεια της σεζόν 2010-2011 έκανε το ντεμπούτο της ως Federica στην όπερα «Luisa Miller» του Verdi στο Staatstheater Wiesbaden. Την περίοδο 2011-2015 ήταν μόνιμο μέλος της όπερας Theater und Philharmonie Thüringen, όπου ερμήνευσε πολλούς ρόλους, μεταξύ άλλων: Carmen, Charlotte, Frau Reich, Hänsel, Prinz Orlofsky, Sonjetka κ.ά. Τη σεζόν 2018-9 ήταν μόνιμο μέλος του Theater Münster, ερμηνεύοντας τον ρόλο της Mrs. Jones στην όπερα «Street Scene» του Kurt Weill και την Prinzessin Clarisse στην όπερα «L'amour des trois oranges» του Prokofiev. Το 2017 ξεκίνησε τη συνεργασία της με την ΕΛΣ, ως Die Erste Madg στην «Elektra» του Strauss, ενώ ακολούθησαν η Gertrude («Roméo et Juliette», 2018), η Flora («La Traviata», Ηρώδειο, Ιούλιος 2019) και η Suzuki («Madama Butterfly», 2020). Το 2021-2022 συμμετείχε στην περφόρμανς της Marina Abramovic «Οι 7 θάνατοι της Maria Callas», στον «Andrea Chénier» ως Comtesse de Coigny και ως Dame Marthe στον «Faust».

FLORENT LEROUX-ROCHE

Ένας Σκύθης / Ένας Λειτουργός (Un Scythe / Le Ministre de Thoas)

Ξεκίνησε να τραγουδά όπερα σε ηλικία 10 ετών υπό την καθοδήγηση της Gayane Honhannisyan και στη συνέχεια μελέτησε με τον Claude Thiolas, ως ο νεότερος μαθητής του. Τελειοποίησε τις σπουδές του στο τραγούδι και την υποκριτική με τους Tibère Raffalli και Magali Damonte στη Μασσαλία (Institut national supérieur d'enseignement artistique), όπου και του απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο στην κατηγορία της όπερας, το πρώτο βραβείο στην κατηγορία της λυρικής ερμηνείας, καθώς και το «Lions Club Award». Συνεχίζει να διευρύνει τους μουσικούς του ορίζοντες πλάι σε εξέχουσες προσωπικότητες, όπως οι Ruggero Raimondi, Gabriel Bacquier, Jean-Philippe Lafont, Ludovic Tézier.

Από τις πολλές διακρίσεις του σε διεθνείς διαγωνισμούς ξεχωρίζουν το τρίτο βραβείο στην κατηγορία της ερμηνείας του γαλλικού τραγουδιού (mélodie) στον διαγωνισμό «Concours International de Chant de Marmande», το τρίτο βραβείο στην κατηγορία όπερα στον διαγωνισμό «Concours International de Chant Lyrique de Béziers» και το δεύτερο βραβείο στον διαγωνισμό όπερας «Opéra en Arles».

Πρόσφατα ερμήνευσε τους ρόλους: Scarpia («Tosca»), Zurga («Les Pêcheurs de perles», Angelotti («Tosca»), Sparafucile («Rigoletto»), Silvio («Pagliacci»), Duroc («Napoléon ou l'amour nu» του Pierre Thilloy, παγκόσμια πρώτη), Sharpless («Madama Butterfly»).

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΗΣ ΕΡΤ

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ

Νώντας Φίλιππας
Ίρινα Σαλένκοβα
Σουλτάνα Άλτη
Αθανασία Πρασιόδη
Ιωάννης Λαπατσάνης
Ιωάννης Τζιώτης
Αναστάσιος Γρασίσις
Θεόδωρος
Λυκουρόπουλος
Μιγκέν Σελμάνη
Αλεξάνδρα Νούσια
Κωνσταντίνος
Μπουραντάς

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ

Γιώργος
Παναγιωτόπουλος
Κίτυ Βαρδάμη
Μαργαρίτα Σταθάκη
Γεώργιος Κρομμύδας
Φοίβος Φίλιππας
Χάρης Κιουλόγλου
Βασίλειος Μαρτζέλης
Νικόλαος Ζαγουράκης
Δήμητρα Ντάση
Γιάννης Αιγυπιάδης

ΒΙΟΛΕΣ

Αρτέμης Σαμαράς
Ιωάννης Στρατάκης
Κωνσταντίνα Αμαραντίδου
Ευάγγελος Καραφαντής
Γιώργος Γιακουμής
Αντώνης Μανιάς
Ιωάννης Ρωμανός
Παναγιώτης Αράπογλου

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Βασίλης Λύκος
Κωνσταντίνος Σφέτσας
Γιώργος Λαλιώτης
Ιωάννης Παυλίδης
Χριστίνα Κολοβού

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΣΑ

Περικλής Χαλμούκης
Ελίνα Χαϊδοπούλου
Ευάγγελος Ζωγράφος
Θεόδωρος Λαζάρου

ΦΛΑΟΥΤΑ

Νίκος Δημητράτος
Κωνσταντίνος Μάργαρης

ΟΜΠΟΕ

Σπύρος Κοντός
Κατερίνα Κοψιδά

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Mario Pardo Adrover
Χρήστος Γκίνος

ΦΑΓΚΟΤΑ

Θεόδωρος
Καλογερόπουλος
Βασίλης Πριόβολος
Παναγιώτης Κουλαρμάνης

ΚΟΡΝΑ

Αντώνης Λαγός
Έλενα Άνθη

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Σπύρος Αρκούδης
Σωτήρης Πέπελας

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Γιώργος Κρίμπερης
Δημήτρης Πέτσας
Κούση Ρενάτο

ΤΥΜΠΑΝΑ

Χρήστος Λιάτσος

ΚΡΟΥΣΤΑ

Μιχάλης Διακογιώργης
Φώτης Κόλλιας
Δημήτριος Κοντός

ΤΣΕΜΠΑΛΟ

Πάνος Ηλιόπουλος

ΧΟΡΩΔΙΑ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΣΟΠΡΑΝΟ

Σοφία Καρβουνά
Ανδρονίκη Λαλούτση
Μαρία Μαυρομμάτη
Κατερίνα Νουνοπούλου
Ζηνοβία Πουλή
Κατερίνα Σπυροπούλου
Δήμητρα Σταφέτα
Φλώρα Τζίνη

ΑΛΤΟ

Νατάσα Καλαϊτζίδου
Χαρά Καλατζίδου
Ελένη Μπαρκαγιάννη
Κάνδια Μπουζιώτη
Δέσποινα Ρεβίθη
Σοφία Ψυλλάκη
Αθηνά Χιλιόπουλου

ΤΕΝΟΡΟΙ

Σταύρος Ζουλιάντης
Κώστας Κονδύλης
Γιάννης Μανιατόπουλος
Αλέξανδρος Μασμανίδης
Σταμάτης Πακάκης
Αλέξανδρος Χαζάπη

ΜΠΑΣΟΙ

Βασίλης Δημακόπουλος
Αντώνης Δήμου
Νίκος Μπογιατζής
Γιώργος Μωραϊτης
Γιάννης Σφυρής
Χρήστος Χριστοδούλου

ΚΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΟΡΧΗΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ
ΤΟΥ Β' ΕΤΟΥΣ ΤΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΟΡΧΗΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ.

Δανάη Βασιλακάκου

Άννα Γκούμα

Μαρία-Γαρυφαλλιά
Γράντζα

Κωνσταντίνος
Δημητρόπουλος
Εφεντάκης

Νικόλαος Εγγλέζος
Κασσάνδρα Καρδάση

Βαγγέλης Κοψιδάς
Κάλια Μαυρόφτη

Ορέστης Μπάρκας

Ιφιγένεια Παπαθανάση

Άρης Παπαϊωάννου

Ειρήνη Παρασκευοπούλου
-Ματέυ

Αλέξανδρος Ριπόλ-
Κάνδουλας

Περικλής Σιούντας

Αθανάσιος Στασινός

Παναγιώτης Τασούλης

Ευαγγελία Τούμπε

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΤΟΥΣ:

Κρατική Ορχήστρα Αθηνών
για το wind machine

Στέγη του Ιδρύματος
Ωνάση για τα μαπαρόκ
τύμπανα

Νικόλα Τσουλής για την
κατασκευή της μάσκας

Σάντυ Μακροπούλου
για την βοήθειά της στη
θεωρητική τεκμηρίωση
της παράστασης κατά το
στάδιο της έρευνας και
των δοκιμών

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Κώστας Μπακογιάννης

Ο.Π.Α.Ν.Δ.Α.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Νίκη Αραμπατζή

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
Γιώργος Βλαστός

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Ράνια Μελιανού

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
2022-2023

ΟΠΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ /
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
Κατερίνα Αντωνάκη

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
Κατερίνα Αντωνάκη
Μάιρα Μπιζίμη
Άλκηστις Τσίκου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
Future Format

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΕΣ
Sporting Grotesque
Velvetyne Type Foundry
Σχεδιάστηκε από τον Lucas
Le Bihan. Την ελληνική
προσαρμογή έκανε ο Γιώργος
Τριανταφυλλάκος.
Syne (Variable)
Σχεδιάστηκε από τους
Boujour Monde, Lucas Descroix.
Την ελληνική προσαρμογή έκανε
Γιώργος Τριανταφυλλάκος.

ΟΛΥΜΠΙΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΙΚΟ
ΘΕΑΤΡΟ «ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ»

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Olivier Descotes

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Κώστας Πολίτης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
Εριλένα Γιαγκούδη
Ακτίνα Σταθάκη

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
Μελπομένη Μαραγκίδου
Χριστίνα Μαυρίδη
Πάυλος Πανταζόπουλος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Μάιρα Μηλολιδάκη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΘΕΑΤΡΟΥ
Γιώργος Ευαγγελινός

Παλλάς

OLY.GR

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 984
STANDS FOR THE GOOD STUFF OF IT

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΠΟΡΗ ΖΕΙ
STREET PRESS | www.porizei.gr

jenny's

monopoli **gr**

ΜΙΚΡΟΦΩΝΟ

★ culture
now.gr

FLAG
FIND-GOING-ACTIVITY-IN-BREIZ

Προώληση εισιτηρίων
online: www.ticketservices.gr
Τηλεφωνικές παραγγελίες: 210 7234567
Εκδοτήριο: Πανεπιστημίου 39 - Αθήνα